

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/181/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116226477
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7116226477.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, proti žalovanému E., o zaplatenie 1.000,- € istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 36Csp/139/2016-72 z 12.3.2018 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.000,- €, úrok v sume 91,90 €, poplatky v sume 39,28 €, poistné v sume 7,86 € a úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.000,- € od 9.11.2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.) a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábr. 4, IČO: 31340890 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu dlžnú sumu 1.000,- € istiny spolu s úrokmi vyčíslenými ku dňu 8.11.2016 v sume 971,48 €, 25,5 % úrokmi p.a. zo sumy 1.000,- € od 9.11.2016 do zaplatenia, 5,25 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 1.000,- € od 9.11.2016 do zaplatenia a s poplatkami 47,14 € titulom záväzku zo zmluvy o úvere - dostupná pôžička č. 1345861544 uzatvorenej so žalovaným dňa 22.8.2013, súčasťou ktorej boli Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver dostupná pôžička (ďalej len „OP“), na základe ktorej právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytol žalovanému v postavení dlžníka peňažné prostriedky v sume 1.000,- €, ktoré sa žalovaný zaviazal veriteľovi vrátiť spolu s dohodnutými úrokmi 25,50 % ročne, v pravidelných 72 mesačných anuitných splátkach po 30,62 € mesačne, pričom termín splatnosti prvej anuitnej splátky bol dohodnutý na deň 10.9.2013, splatnosť každej ďalšej anuitnej splátky bola určená k 10. dňu kalendárneho mesiaca a celý úver mal zaplatiť do 10.8.2019; výška RPMN bola stanovená 28,70 %, priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy bola 25,21 % a celková výška nákladov bola vyčíslená v sume 862,04 €. Žalovaný podľa tvrdení žalobcu porušil svoje zmluvné povinnosti a nesplácal riadne dohodnuté splátky úveru, preto z tohto dôvodu právny predchodca žalobcu listom z 30.12.2013 uplatnil právo na predčasné zosplatnenie úveru a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy 1.139,04 €, pozostávajúcej ku dňu zosplatnenia z istiny 1.000,- €, úrokov v sume 91,90 €, poplatkov za upomienky 39,28 € a z poistného v sume 7,86 €, ktoré žalovaný v lehote splatnosti, a ani neskôr dobrovoľne ani

len sčasti nezaplatil. Žalobca nadobudol úverovú pohľadávku zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 9.2.2017 uzavretou s postupcom Poštová banka, a.s.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní ustálil skutkový stav v celom rozsahu tak, ako bol tvrdený žalobcom, aplikoval na vec ustanovenia § 497, § 502 ods. 1 a 2, § 503 ods. 1 a 2, § 324 ods. 1, § 365 veta prvá, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 879r veta prvá, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 5, § 121 ods. 3, § 517 ods.1 a 2, § 524 ods. 1 a 2, § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ust. § 25f, § 1 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1, 2, 6, 9, 10 a 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.; právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, na ktorý sa vzťahujú normy OZ a z ktorého vyvodil právnu povinnosť žalovaného vrátiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky v sume 1.000,- € istiny, úroky v sume 91,90 € (dohodnuté v zmysle úverovej zmluvy vo výške základnej úrokovej sadzby 17,50 % ročne, ktorých výšku bol žalovaný povinný splácať v rámci dohodnutých anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia), poplatky v sume 39,28 € a poisťné 7,86 €. Žalobu v časti úrokov vyčíslených ku dňu 8.11.2016 v sume 971,48 € a 25,5 % úrokov ročne z nezaplatennej istiny 1.000,- € od 9.11.2016 do zaplatenia ako nedôvodnú zamietol, posúdiac článok 6, bod 6.4 OP, podľa ktorého klientovi je veriteľ oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v oznámení o úrokových sadzbách, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči veriteľovi, ako spotrebiteľsky neprijateľnú zmluvnú podmienku a neplatnú pre rozpor so zákonom podľa ust. § 52 ods. 2 v spojení s § 39 OZ. Súd vychádzal z právneho názoru, že žalobca má nárok na zaplatenie úrokov za úver len do splatnosti dlhu (jeho splátok), od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Uviedol, že niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania, zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, príp. ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje zhoršenie jeho postavenia oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pre nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru a je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne. Zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania súd považoval za obchádzanie kogentného zákonného pravidla zakotveného v ust. § 517 ods. 2 OZ po administratívnom strope úrokov z omeškania. Konštatoval, že uplatnené úroky 25,5 % ročne prevyšujú úroky z omeškania a problematická klauzula o úrokoch popri úrokoch z omeškania (po splatnosti) potenciálne umožňuje navýšenie dlhu na výšku poskytnutého úveru tiež v rozpore s ust. § 3a ods. 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a preto je taká dohoda neplatná pre rozpor so zákonom podľa ust. § 39 a § 52 ods. 2 OZ. Na podporu svojho názoru odkázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 182/2011, tiež na judikatúru Súdneho dvora EÚ, ktorý výkladom Smernice Rady (ES) č. 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovil zásadné pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozitívnych noriem zákona v neprospech spotrebiteľa (C - 415/11 AZIZ). Citoval tiež právny názor z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.6.2015, podľa ktorého ak existuje zmluvná úprava, t.j. v úverovej zmluve je zakotvená povinnosť spotrebiteľa platiť po vyhlásenej predčasnej splatnosti úveru aj dohodnutý úrok z úveru, je takáto úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona a zmluvná podmienka podľa ust. § 39 a § 52 ods. 2 OZ v spojení s § 517 ods. 2 OZ pre rozpor so zákonom je absolútne neplatná. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal náhradu trov konania podľa pomeru jeho úspechu v konaní, nakoľko žalobca bol úspešný v časti istiny, neúspech mal v časti príslušenstva, preto priznal žalobcovi nárok na náhradu preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

4. Rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti napadol včas podaným odvolaním žalobca z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písmen a), b), d), e), f), g) a h) CSP, pričom namietal, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného

útohu, ktoré neboli uplatnené a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože nie je zrejmé, z akého právneho predpisu súd prvej inštancie vychádzal, keď uzavrel, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky a nedostatočným odôvodnením svojho rozhodnutia súd porušil právo žalobcu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Podľa názoru žalobcu uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo/143/1998 nevyhovuje potrebám súčasného právneho stavu, keďže po jeho vydaní došlo k vstupu Slovenskej republiky do EÚ a následne k implementácii relevantných smerníc do nášho právneho poriadku, ako aj k vydaniu nových právnych predpisov, ktoré sú pre danú oblasť smerodajné. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., výkladom a contrario ktorého je zrejmé, že v prípade, ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru veriteľom pre porušenie platobnej disciplíny dlžníka, veriteľ by mal mať rovnako zachované právo na vrátenie peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru. Poukázal na to, že rozhodovacia prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení úveru je rôznorodá, čo nie je v súlade s princípom právneho štátu, ktorého obsahom je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I.ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). V prípade zmluvného úroku podľa žalobcu ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy, takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa (žalobcu) za poskytnutie predmetného úveru. S poskytnutím úveru bol teda spätý aj nárok veriteľa na zmluvné úroky, pričom žalovaný si toho bol vedomý a svojím podpisom zmluvy sa zaviazal zmluvné úroky uhrádzať. Citoval ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“) a argumentoval tým, že už z jazykového výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru, zosplatnenie úveru znamená len zmenu termínu splatnosti. Úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný ich platiť od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru, pretože táto povinnosť trvá zásadne do času reálneho vrátenia poskytnutého plnenia. Úročenie úveru zmluvnou úrokovou sadzbou od jeho poskytnutia až do úplného splatenia bolo úmyslom žalobcu (viď bod 6.4 Obchodných podmienok) a žalovanému musel byť tento zámer vzhľadom na jeho formuláciu jasný, keďže s obchodnými podmienkami úveru sa oboznámil a vyjadril s nimi súhlas, čo potvrdil svojim podpisom na zmluve. V tejto súvislosti poukázal na závery konštatované v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 32Cdo 3830/2014. Vzhľadom na fakt, že k vráteniu celej poskytnutej istiny doposiaľ nedošlo, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku žalovaného, v zmysle ktorého je povinný naďalej uhrádzať zmluvne dohodnuté úroky. Žalobca nesúhlasil s tvrdením súdu, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nadvláde veriteľa, pretože oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ. Dal do pozornosti súdu tiež ust. § 517 ods. 2 OZ. Opätovne zdôrazňoval, že napriek rozhodnutiu Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 476/2012 a Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo/143/1998 nie je súdna prax v otázke uplatňovania zmluvného úroku po zosplatnení úveru ustálená. Zároveň mal za to, že ust. § 52 ods. 2 OZ nie je možné aplikovať na právne vzťahy, ktoré vznikli pred 1.4.2015, pretože sa naň vzťahuje zákaz retroaktivity a v opačnom prípade by došlo k porušeniu základných princípov právneho poriadku. Na všetky úverové vzťahy vzniknuté pred 1.4.2015 je nevyhnutné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/4/2012 z 27.3.2013). Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne ho zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

6. Rozsudok vo vyhovujúcom výroku (I.) nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 a 3 CSP), a preto nebol v tejto časti v odvolacom konaní preskúmaný.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako včas podané (§ 362 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 24.7.2019 o 10.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. 215/II. posch., pričom miesto a čas tohto procesného úkonu boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

9. Žalobca v odvolaní síce uvádza všetky odvolacie dôvody upravené v ust. § 365 ods. 1 CSP (okrem písm. c/), ale z obsahu odvolania vyplýva, že argumentačne namieta iba odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písmen b) a h) CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom a nedostatočným odôvodnením svojho rozhodnutia znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu musí dosiahnuť určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký (právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie veci v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo vyporiadať sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým (o. i.) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

11. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia patrí medzi vady konania v zmysle ust. § 365 ods.1 písm. b) CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva (konkrétne právo účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu) v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, čím je naplnený dôvod pre zrušenie rozhodnutia podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

12. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu za zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval alebo vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach sporových strán.

13. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti a procesného postupu súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích námietok žalobcu a z hľadiska účinne uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že v prejednávanom prípade uplatnené odvolacie dôvody nie sú preukázané a rozsudok v napadnutom zamietavom výroku je vecne správny. Odvolací súd nezistil, že by preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z právneho posúdenia prejednáwanej veci založeného na nesprávnej aplikácii právneho predpisu alebo nesprávnej interpretácii inak správne použitej právnej normy. V konaní neboli zistené ani žiadne vady v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a) a b) CSP, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie spor právne posúdil správnym spôsobom, dospel k správnym právnym záverom a vo svojom rozhodnutí jasne a dostatočne vysvetlil relevantné a podstatné dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne nevyhovet a na ktorých svoje rozhodnutie založil tak po stránke skutkovej, ako aj po stránke právnej. Rozhodnutie dáva odpoveď na rozhodujúce tvrdenia, argumenty a námietky sporových strán, preto mu nemožno vytknúť nepreskúmateľnosť

pre nedostatok alebo nezrozumiteľnosť dôvodov, rozsudok v celom rozsahu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí v zmysle ust. § 220 CSP a plne rešpektuje základné právo strán (i žalobcu) na spravodlivý súdny proces. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ako vyplýva z judikatúry Ústavného súdu SR, za porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu.

14. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd v súlade s cit. ust. sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku vo vzťahu k napadnutému výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť rozhodnutia v tejto časti. Dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie žalobu žalobcu v prevyšujúcej časti zamietol, sú veľmi podrobne a presvedčivo vysvetlené v odôvodnení napadnutého rozsudku, s týmito sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, v podrobnostiach na ne poukazuje v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP a konštatuje, že odôvodnenie rozsudku spĺňa všetky zákonné parametre riadne odôvodneného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP).

16. Skutočnosti uvedené v odvolaní a odvolacie námietky žalobcu nič nemenia na vecnej správnosti rozhodnutia o zamietnutí žaloby v napadnutej časti a nie sú spôsobilé spochybniť správnosť skutkových záverov (skutkových zistení) súdu prvej inštancie uvedených v odôvodnení rozsudku alebo právnych záverov, na ktorých je preskúmané rozhodnutie v tejto časti založené. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú preukázané a dôvodne uplatnené.

17. V súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu, ktorými nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že dohodnutý zmluvný úrok patrí veriteľovi len do času zosplatenia úverového dlhu a následne má nárok len na úroky z omeškania, odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje s právnym posúdením tejto otázky súdom prvej inštancie a za správny považuje aj jeho záver, že úroky za dočasné prenechanie peňažných prostriedkov po uplatnení práva na okamžité zosplatenie úveru veriteľovi nepatria. Prípustnosť kumulácie úroku a úroku z omeškania (resp. ich paralelného uplatnenia) po predčasnej splatnosti úveru pri spotrebiteľských úveroch je predmetom riešenia množstva súdnych sporov, ale aj akademickej obce. Doposiaľ táto otázka jednoznačne a definitívne vyriešená nebola pre absenciu rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Známe sú rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, podľa ktorých je dohoda účastníkov zmluvy o úvere o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov možná (napr. 33Odo 657/2005), ako aj o možnom súbehu dohodnutého úroku a úroku z omeškania pri pôžičke (napr. rozhodnutie 33Cdo 1401/2014) V rozsudku sp. zn. 32Cdo 3830/2014 Najvyšší súd ČR vyslovil názor, že veriteľovi patrí úrok aj po zosplatení úveru. V každom odvolacom súde známom prípade však riešenie tejto otázky nadväzovalo na záver o platnosti dohody veriteľa a dlžníka o úrokoch po zosplatení úveru, pričom otázka výlučne zákonného rámca úročenia sa v týchto prípadoch neriešila. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98 zo dňa 1.7.2000, na ktoré sa v rozhodovacej praxi na podporu názoru o úročení úveru len do jeho splatnosti frekventovane odkazuje, nerieši túto otázku ako podstatnú, ťažiskovú a vyslovený právny názor k ďalšiemu postupu súdu prvej inštancie po zrušení jeho rozhodnutia, cit.: „Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 ObZ)“, v ňom nie je nijak bližšie zdôvodnený. Nemožno však prehliadnúť, že zdôvodnenie založené i na tomto názore prešlo testom ústavnosti, pričom Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012, jednak zmienené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR považoval za súčasť štandardnej judikatúry všeobecných súdov a jednak výklad vo výsledku zodpovedajúci tejto alternatíve právneho posúdenia veci považoval za ústavne akceptovateľný. Na podklade uvedených judikatórnych výstupov, sa k takémuto názoru prikláňa aj odvolací súd vychádzajúc pritom z úvahy, že interpretácia trvania úročenia úveru musí odzrkadľovať samotnú podstatu úroku a špecifickosť právnej situácie, ktorá po zosplatení úveru nastáva. Právna teória i rozhodovacia prax sú zajedno v tom, že úrok je cenou peňazí - odplatom veriteľovi za to, že peňažné prostriedky dočasne prenechá dlžníkovi a

ten ich v dohodu stanovenej alebo na základe zákona veriteľom určenej dobe môže využívať. Rovnako nakoniec vníma podstatu úroku vo svojej právnej argumentácii žalobca. Práve možnosť disponovať s peňažnou sumou na dosiahnutie vlastného hospodárskeho prospechu na strane dlžníka a získanie úroku za poskytnutie tejto možnosti na strane veriteľa, predstavujú bezprostredný ekonomický dôvod vzniku právneho vzťahu z úverovej zmluvy. Účinným uplatnením práva mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľom dochádza celkom nepochybne k narušeniu tohto dôvodu úverovej zmluvy; v ďalšom čase už totiž dlžník nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, keďže veriteľ mu túto možnosť už viac nedáva (odňal). Nevrátením prenechaných peňazí po zosplatnení úveru, bez ohľadu na to, aké účinky z hľadiska trvania úverového vzťahu právnemu úkonu zosplatnenia pripíšeme, nepochybne vzniká protiprávny stav, s ktorým sú ako následok spojené prípadne sankčné (úroky z omeškania), zodpovednostné (náhrada škody) a zabezpečovacie plnenia (zmluvná pokuta), na ktorých sa účastníci pre tento prípad dohodli, alebo ktoré sú dané zákonom, a nie záväzky majúce povahu odplaty, medzi ktoré úrok, ako už bolo vyjadrené skôr, rozhodne patrí. Odvolací súd teda nevzhliadol právny, ekonomický a v svojej podstate ani žiaden iný racionálny dôvod, pre ktorý by výklad právnej úpravy mal smerovať k úročeniu poskytnutých peňazí aj po zosplatnení úveru, teda v čase, kedy veriteľ dlžníkovi neposkytuje možnosť užívať jeho peniaze, ale dlžník veriteľove peniaze protiprávne zadržáva. Celkom nepatričnou je argumentácia zástancov opačného názoru, založená na interpretácii znenia poslednej vety ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého úrok je povinný (dlžník) zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Použitá formulácia na prvý pohľad evokuje u zástancov úročenia úveru aj po splatnosti, že tým je otázka zodpovedaná „do vrátenia“, a teda nie do splatnosti; tento argument však vo svojej podstate abstrahuje od toho, že jeho znenie, zvlášť však použité slovo „len“ v tomto ustanovení jasne naznačuje, že tým bolo sledované obmedzenie dohodnutého úroku v prípade skrátenia doby vrátenia peňazí, a nie rozšírenie úročenia nad túto dobu. Zástancovia názoru o úročení úveru po jeho zosplatnení sa doposiaľ uspokojivo nevysporiadali ani so zrejmovou kolíziou úročenia po splatnosti úveru s úpravou, priznávajúcou veriteľovi za omeškanie dlžníka s peňažným plnením iba úroky z omeškania (poplatok z omeškania), za situácie, keď možnosť kvantitatívneho rozšírenia tejto sankcie za oneskorené plnenie v občianskoprávných vzťahoch je v právnej praxi jednotne odmietaná. Úročenie zosplatneného úveru zároveň nereflektuje ani skutočnosť, že právny poriadok úhrn sankcií za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov (podľa § 3a ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. sa nimi rozumejú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov) limituje.

18. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku presvedčivo vysvetlil tiež úvahy, na podklade ktorých došlo k sformovaniu jeho záveru o spotrebiteľskej neprijateľnosti zmluvnej úpravy úročenia úveru až do vrátenia poskytnutých peňazí v posudzovanom prípade. Odvolací súd na podporu správnosti týchto úvah dodáva, že ust. § 53 ods. 1 veta prvá a ust. § 53 ods. 5 OZ zakazujú pod následkom neplatnosti v spotrebiteľských zmluvách uvádzať tiež ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Inak povedané, zmluvná voľnosť účastníkov spotrebiteľskej zmluvy je obmedzená aj tým, že nedovoleným, a teda neplatným, je tiež i dojednanie spôsobujúce značnú nerovnováhu v ich právnom postavení. Obvyklá argumentácia dodávateľov, že spotrebiteľ sa oboznámil so zmluvou, že si prečítal aj všeobecné obchodné podmienky, že podpisom s nimi vyjadril súhlas a súhlasil s každým takto upraveným inštitútom, povinnosťami na ňom viaznúcimi, alebo jednoducho len preceňujúca význam v zmluve prejavenej vôle, či formálnu oddelenosť niektorého z dojednaní, opomína podľa odvolacieho súdu samotnú podstatu spotrebiteľskej ochrany spočívajúcu na premise, že spotrebiteľovi neprijateľné podmienky predovšetkým nemožno predkladať a pokiaľ tak dodávateľ urobí, koná nepoctivo a musí byť uzrozumený s tým, že na takéto neprijateľné podmienky súd neprihliadne bez ohľadu na to, či a do akej miery sa spotrebiteľ tou ktorou podmienkou zaoberal. Takto je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné nazerať aj na zmluvnú podmienku trvania úročenia po zosplatnení úveru. Táto nepochybne predstavuje nad zákonný rozsah výrazný zásah do právneho postavenia spotrebiteľa, pretože nezanedbateľne zvyšuje jeho náklady spojené s úverom. Nemožno preto racionálne pripustiť, aby náležite informovaný spotrebiteľ, dobrovoľne a bez vplyvu na možnosť dohodnutia zmluvného vzťahu i bez pre neho nevýhodnej podmienky, takúto nevýhodnú podmienku prijal; na strane druhej je notoriou, že dodávateľia predkladajú spotrebiteľom formulárové návrhy zmlúv, ktoré vzhľadom na svoj rozsah, formu, štruktúru a použité výrazové prostriedky, spotrebiteľia nie sú schopní v rámci predzmluvného rokovania komplexne poznať a v takomto rozpoložení obyčajne podpisujú písomnosti tak, ako sú im predkladané alebo nemajú reálne na výber a v záujme poskytnutia úveru, neraz v ťaživých životných situáciách pristúpia na akékoľvek úverové podmienky. Ani v posudzovanej veci nebola tvrdená, a ani dokazovaním zistená skutočnosť,

ktorá by túto inak paušálne sa vyskytujúcu situáciu pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv v akomkoľvek smere pozmenila. I tu nemožno inak ako skonštatovať, že žalovaný rozhodne nemal objektívne vzaté ekonomický, právny, praktický, ani iný dôvod, pokiaľ by o rozsahu úročenia bolo jednané, a to korekčne natoľko, aby tomu i porozumel a pokiaľ by i mal reálne na výber, aby na túto podmienku pristúpil.

19. Pri posudzovaní sporných nárokov vyplývajúcich z porušenia spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom ako veriteľom a žalovaným, v danom prípade je potrebné zohľadniť aj následok porušenia zmluvných povinností dlžníkom (žalovaným), ktorým je skoršia splatnosť pohľadávky žalobcu ako veriteľa, ako bola pôvodne zmluvou dohodnutá. Dlžník v takomto prípade nemá povinnosť platiť zmluvne dohodnutý úrok z úveru, na druhej strane stráca výhodu splátok a vzniká mu povinnosť zaplatiť celý (zvyčajne nie malý) dlh naraz, a to skôr ako bolo v zmluve dohodnuté. Z pozície veriteľa to znamená, že síce stratí nárok na úrok z úveru, ale vznikne mu nárok na zaplatenie celého dlhu v podstatne kratšom čase, bez čakania na jeho zaplatenie v splátkach, ako bolo pôvodne dohodnuté v zmluve. Otázka skorého vymoženia dlhu veriteľom je potom spojená s predzmluvnou aktivitou veriteľa (posúdenie platobnej schopnosti klienta) a súvisí tiež so zabezpečením úveru. Názor odvolateľa o oprávnenosti úroku zo spotrebiteľského úveru po jeho predčasnom zosplatnení preto neobstojí, je v rozpore so zásadami ochrany spotrebiteľa zakotvenými v ust. § 52 ods. 2, § 53 ods. 1 a 5 a § 53 ods. 4 písm. k) OZ a odvolací súd sa stotožňuje so správnym záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého zmluvné dojednanie v čl. 6 bod 6.4. Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička je neprijateľná a neplateľná pre rozpor so zákonom podľa ust. § 52 ods. 2 v spojení s § 39 OZ.

20. K odvolacím námietkam žalobcu napokon treba poukázať na skutočnosť, že zmluvná podmienka v bode 6.4 Obchodných podmienok tvoriacich súčasť úverovej zmluvy, podľa ktorej banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke, bola posúdená v obdobnej veci právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co 2/2017 z 28.11.2017 s rovnakým právnym záverom, k akému dospel súd prvej inštancie aj v prejednávanej veci a vo výroku cit. rozsudku (III. výrokom) bola táto zmluvná podmienka vyslovená za neprijateľnú v súlade s ust. § 298 CSP. Aj keď vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú v individuálnom spotrebiteľskom spore nie je záväzná pre posúdenie tejto zmluvnej podmienky ako neprijateľnej v inom spotrebiteľskom spore (rozhodnutie je záväzná len pre strany konania), je však v súlade s princípom právnej istoty a požiadavkou predvídateľnosti súdneho rozhodovania vyjadrených v čl. 2 CSP celkom rozumné a legitímne očakávať, že dodávatelia sa zdržia používania neprijateľnej zmluvnej podmienky v iných spotrebiteľských zmluvách uzatváraných so spotrebiteľmi, príp. nebudú požadovať a vymáhať od spotrebiteľov nároky na základe takej zmluvnej podmienky v desiatkach súdnych sporov, lebo na zmluvné podmienky kvalifikované ako neprijateľné súdy pri svojom rozhodovaní nemôžu prihliadať.

21. Odvolací súd preto poukazuje na zákonné a vecne správne dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje, rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (II.), ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

22. Žalobca ako odvolateľ nemal úspech v odvolacom konaní a žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, avšak žiadne trovy mu v odvolacom konaní preukázateľne nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 255 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej

veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP), môže ho podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).